

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/9/2019
Identifikačné číslo spisu: 9519100061
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:9519100061.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudkýň JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci proti obžalovanému D. M. pre prečin volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom 23. februára 2021 v Bratislave, o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 19. septembra 2019, sp. zn. PK-2T/7/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z a m i e t a .

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej tiež „Špecializovaný trestný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 19. septembra 2019, sp. zn. PK-2T/7/2019 podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil obžalovaného D. M. (ďalej tiež „obžalovaný“) spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/2 Gv 251/18/1000 z 11. marca 2019 pre skutok kvalifikovaný ako prečin volebnej korupcie podľa § 336a ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- dňa 10.11.2018 v presne nezistenom čase medzi 10.30 h. až 11.40 h na V. ulici v meste C. odovzdal Q. T., nar. XX.XX.XXXX, E. T., nar. XX.XX.XXXX a D. M., nar. XX.XX.XXXX, každému po 10 Eur za to, aby vo voľbách do orgánov samosprávy obcí konaných dňa 10.11.2018 volili za primátora mesta C. Mgr. P. B. a súčasne za poslanca Mestského zastupiteľstva mesta C. pre volebný obvod č. 4 D. M.,
pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej tiež

„prokurátor“ alebo „odvolateľ“) odvolanie, ktoré neskôr osobitným podaním aj odôvodnil.

V písomných dôvodoch podaného odvolania prokurátor uviedol, že svedkovia Q. T. a E. T. zotrvali na svojich tvrdeniach v priebehu celého prípravného konania, na hlavnom pojednávaní a aj počas konfrontácií s obžalovaným, preto ich považuje za vierohodné, na rozdiel od tvrdení svedka D. M., ktorý svoju výpoveď zmenil až pri konfrontácii na konci prípravného konania, hoci predtým vypovedal dvakrát, a to aj za prítomnosti obhajcu obžalovaného, popisoval veľa faktov a detailov, na ktoré nemohol byť navedený inou osobou. Vo vzťahu k rozporom vo výpovediach svedkov Q. T. a E. T. odvolateľ namietal, že ide o osoby z jednoduchých pomerov, bez vzdelania, napriek tomu sú ich výpovede konzistentné a len ťažko si možno predstaviť, že by dokázali nepravdivo vykonštruovať tvrdené fakty. Prokurátor v podanom odvolaní potvrdil, že nebyť svedka D. B., prejednávacia trestná vec by nikdy nebola dokazovaná, avšak jeho snaha, aby volebný akt bol vykonaný zákonným spôsobom bez korupcie je plne legitímna, navyše trestné oznámenie podal v čase, keď výsledky volieb neboli ešte známe. Skutočnosť, že naposledy spomínaný svedok priviezol na hlavné pojednávanie svedkov Q. T. a E. T. nemá podľa názoru prokurátora vplyv na vierohodnosť ich výpovedí. Odvolateľ v podanom odvolaní ďalej vyjadril názor, že obžalovaným poskytnuté „alibi“ nevyvracia možnosť, že obžalovaný sa v čase medzi 11.00 hod. až 11.43 hod. mohol nachádzať v mieste bydliska, kde sa s osobami Q. T., E. T. a D. M. stretol. Na základe vyššie uvedeného dospel odvolateľ k záveru, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil dôkazy usvedčujúce obžalovaného a nedôvodne sa priklonil k obhajobe obžalovaného považujúcej výpovede svedkov Q. T. a E. T. opäť bezdôvodne za nevierohodné. V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný vo vyjadrení k podanému odvolaniu prokurátora, prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že súd prvého stupňa vykonal, podľa jeho názoru, rozsiahle dokazovanie a do všetkých dôsledkov zdôvodnil, prečo výpovede svedkov Q. T. a E. T. považuje za nepravdivé s možnosťou ich usmerňovania protikandidátom na post primátora Mesta C., podrobne poukázal na nepresnosti vo výpovediach uvedených svedkov, celé motivačné pozadie prejednávaneho prípadu a snahu svedkov vylákať ho (obžalovaného) ešte pred voľbami (5. novembra 2018) pod vymyslenou zámienkou do miesta ich bydliska s výslovnou požiadavkou požičať im 10,- Eur. Z vyššie uvedených dôvodov obžalovaný navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Na základe takto podaného odvolania postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

V posudzovanej trestnej veci bolo, podľa názoru najvyššieho súdu, pred súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie v zásade v takom rozsahu, ktorý mu vychádzajúc z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku, umožňoval spravodlivé rozhodnutie v prejednávanej veci. Súd prvého stupňa vyhodnotil vykonané dokazovanie spôsobom uvedeným v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku a po takomto vyhodnotení dospel k správnym skutkovým a právnym záverom.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu dokazovanie vykonané stranami v konaní pred súdom prvého stupňa spoľahlivo, bez rozumných a dôvodných pochybností nepreukázalo, že skutok tak, ako je obsiahnutý v obžalobe, sa stal.

Prokurátor sa v podanom odvolaní v podstate domáhal „iba“ iného hodnotenia dôkazov vykonaných pred súdom prvého stupňa, pričom zároveň nenavrhol žiaden dôkaz zopakovať, ale ani vykonať dôkaz nový, preto zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z dôvodov

namietaných prokurátorom v podanom odvolaní ani neprichádzalo do úvahy. Najvyšší súd však posúdil, či prokurátorom uvádzané námietky nenapĺňajú odvolací dôvod plynúci z ustanovenia § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že podľa dlhodobu ustálenej súdnej praxe (primerane R 36/1968, R 57/1984, ale najmä R 53/1992) ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku to znamená, že ich hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom zvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a urobil logicky odôvodnené úplné skutkové zistenia, nemôže odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia (a to ani na podklade námietok odvolateľa) hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom; v takomto prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia.

Nie je možné súhlasiť s názorom prokurátora vyjadreným v ním podanom odvolaní, že súd prvého stupňa sa nedôvodne priklonil k obhajobe obžalovaného a rovnako bezdôvodne konštatoval nevierohodnosť výpovedí svedkov Q. T. a E. T.. Špecializovaný trestný súd na dvadsiatich piatich stranách detailne, logicky a komplexne rozviedol svoje početné úvahy a dôvody, na ktorých založil svoj záver o nutnosti oslobodenia obžalovaného spod obžaloby prokurátora, na ktoré najvyšší súd odkazuje, z dôvodu procesnej ekonomie ich už detailne neopakuje a len v stručnosti ich zhrnúc konštatuje, že usvedčujúce výpovede svedkov Q. T. a E. T. priamo vyvracia svojimi tvrdeniami svedok D. M.; aj keď podľa vyjadrenia svedka D. B. mu poskytnutie po desať eur naposledy uvedeným trom svedkom obžalovaným mala oznámiť svedkyňa C. K. (matka svedkov Q. T. a E. T.), uvedená svedkyňa toto tvrdenie poprela, navyše ide o osobu, ktorej svedok D. B. dáva na dlh tabak, bez ktorého nevydrží; vykonaným dokazovaním bola ďalej na strane svedkov Q. T. a E. T. preukázaná negatívna osobná motivácia voči obžalovanému, z dôvodu, že ako poslanec Mestského zastupiteľstva Mesta C. im nič nepomohol, ani prácu im nevybavil, opakovane nepomohol svedkovi E. T. tesne pred a v deň volieb v súvislosti s úrazom svedkovho dieťaťa; vo výpovediach svedkov Q. T. a E. T. sú početné rozpory, pričom ani jeden zo svedkov finančné prostriedky, ktoré im mali byť poskytnuté obžalovaným, polícii nevydal, ale podľa ich vyjadrenia ich minuli, a to aj keď podľa tvrdenia svedka Q. T. už pri ich odovzdávaní obžalovaným mal v úmysle ísť na políciu tento skutok oznámiť (napriek tomu ich najprv minul).

Vina obžalovaného však môže byť založená len na takých dôkazoch, ktoré vo svojom úhrne tvoria logickú, ničím neprerušovanú a uzavretú sústavu dôkazov navzájom sa dopĺňujúcich a na seba naväzujúcich, ktoré sú v takom príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti, že z nich možno vyvodiť jediný záver, neprípúšťajúci inú alternatívu. Pokiaľ teda súd hodnotiac vykonané dôkazy nedospeje k záveru, že takúto sústavu dôkazov vo vzťahu k vine obžalovaného vytvárajú, nezostáva mu nič iné, len obžalovaného spod obžaloby oslobodiť v zmysle jednej zo základných zásad trestného konania „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu výpovede svedkov Q. T. a E. T., a to ani v kontexte výpovedí svedkov D. B. a C. K. takúto ucelenú sústavu dôkazov svedčiacich o vine obžalovaného nevytvárajú, a to pre ich nedôveryhodnosť, plynúcu zo skutočnosti, že boli priamo vyvrátené tvrdeniami svedka D. M., v ich prípade bola preukázaná negatívna motivácia vo vzťahu k obžalovanému, v ich výpovediach sa objavili početné rozpory a polícii nedokázali predložiť bankovky, ktoré im obžalovaný mal dať, a preto súd prvého stupňa postupoval správne, pokiaľ obžalovaného spod obžaloby prokurátora oslobodil, pretože nebolo bez rozumných a dôvodných pochybností preukázané, že žalovaný skutok sa stal.

Pokiaľ prokurátor v tejto súvislosti namietal, že svedok D. M. v prípravnom konaní najprv obžalovaného dvakrát zo spáchania stíhaného trestného činu v zhode s výpoveďami svedkov Q. T. a E. T. usvedčoval, a to aj za prítomnosti obhajcu obžalovaného a svoje tvrdenia poprel až pri konfrontácii s obžalovaným, k tomu je potrebné uviesť, že konfrontácia evidentne splnila svoj účel. Konfrontácia ako špecifický dôkazný prostriedok (v zásade ide tiež o výsluch) má svoj význam práve v tom, že vypovedajúca osoba,

v prejednávanej veci svedok, je postavená tvárou v tvár (v dotknutej veci) obžalovaného, kedy je vyšší predpoklad, že pod ťarchou tejto situácie nebude klamať, či jej klamstvo bude v dôsledku neverbálnych prejavov jednoduchšie odhaliteľné. Je logické a akceptovateľné, že svedok D. M., ktorý počas prvých dvoch svojich výsluchoch, podľa vlastného vyjadrenia nehovoril pravdu, nedokázal klamať práve počas konfrontácie tvárou v tvár, podľa tvrdení naposledy spomínaného svedka, nevinného obžalovaného, pritom v zásade niet presvedčivého dôvodu, prečo by takýto efekt mala mať práve účasť obhajcu, vo vzťahu k svedkovi neznámeho cudzieho človeka, obdobne ako aj vypočúvajúceho príslušníka policajného zboru. Navyše, ako to plynie zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vykonanom súdom prvého stupňa, počas konfrontácie svedkov D. M. so svedkami Q. T. a E. T., svedok D. M. vystupoval pokojne, avšak svedok Q. T. svedka D. M. zastrašoval, javil známky nervozity, klepal si rukami po nohách, miestami bol „zaseknutý“ a svedok E. T. bol nervóznejší, respektíve temperamentnejší, čo taktiež na dôveryhodnosti svedkov Q. T. a E. T. nepridáva.

Vo vzťahu k ďalším námietkam prokurátora spočívajúcim v tom, že svedkovia Q. T. a E. T. pochádzajú z jednoduchých pomerov, sú bez vzdelania, napriek tomu sú ich výpovede konzistentné a len ťažko si možno predstaviť, že by dokázali nepravdivo vykonštruovať tvrdené fakty, sa žiada uviesť, že skutkový dej v prejednávanej veci je v zásade jednoduchý, nejde o trestnú činnosť páchanú zložitým, sofistikovaným, skrytým spôsobom, a preto jej vykonštruovanie zvládne aj menej disponovaná osoba. Napokon svedkovia Q. T. a E. T. sa v zásade zhodli len na značne jednoduchom deji spočívajúcom v tom, že obžalovaný im v deň volieb dal po desať eur, aby ho volili a aby volili ním uvedenú (už dlhoročnú) pani primátorku, ktorý si nepochybne boli schopní vymyslieť, pričom v detailoch sa už rôznili. Preto ani tento argument vyššie uvedené pochybnosti o pravdivosti ich tvrdení nebol spôsobilý dostatočným spôsobom rozptýliť.

A obdobne tak aj pôvodné usvedčujúce výpovede svedka D. M. prednesené v prípravnom konaní obsahujú skôr jednoduchú dejovú líniu bez náročnej konštrukcie detailov, preto ich zopakovanie spoľahlivo nevyučuje návod inej osoby na takéto tvrdenia.

Vzhľadom na to, že svedkovia Q. T. a E. T. sa nedokázali presvedčivo zhodnúť na čase spáchania skutku (na hlavnom pojednávaní uvádzali čas okolo dvanástej, po dvanástej, po pol jednej, do pol jednej), len ťažko je možné obžalovanému vyčítať nedostatky v jeho „alibi“ vzťahujúce sa na čas od 11.00 hod. až 11.43 hod.

A napokon aj keď svedok D. B. nepochybne má právo oznámiť polícii svoje podozrenie z páchania trestného činu volebnej korupcie inými osobami, každopádne jeho aktívna asistancia svedkom Q. T. a E. T. za situácie, že bol jedným z protikandidátov vo voľbách na primátora Mesta C., a to aj keď výsledky volieb ešte neboli známe, pochybnosti naozaj vyvoláva.

Vzhľadom na to, že odvolaniu prokurátora z vyššie rozvedených dôvodov nebolo možné vyhovieť, najvyšší súd jeho odvolanie ako nedôvodné postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov potom najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom v pomere hlasov 3:0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok prípustný nie je.